

PERŽVALGA.

Lietuvoje dygsta naujos draugijos, kaip grybai po lytūi. Vilniuje dabar susitvėrė: 1 „Vilniaus mokslo draugija“, kurios tikslas—Lietuvos ir lietuvių tautos tyrinėjimas; 2) „Vilniaus Aušra“, kurios tikslas—apšvietos platinimas Vilniaus ir kitose artimiausiose gubernijose lietuvių kalba ir iš-dalies kitomis kalbomis.

Kaune kunigai sutvėrė draugiją „Motinėle“, kuri šelpis augštesnius mokslus einančius neturtingus lietuvius. Taigi dabar lietuvių tauta turi keturias draugijas su tuo pačiu tikslu — šelpti augštesnius mokslus einančią mūsų jaunuomenę: Amerikoj „Aušra“ ir „Motinėle“, Lietuvoje-gi „Žiburėlis“ ir „Motinėle“.

— Kun. Jonas Žilinskis „V. Ž.“ N10 straipsnyje „Ar ne laikas palengvinti pasnykus?“ rašo: —

„Jeigu tad visame sviete visi katalikai valgo, gali valgyti visados su pienu, o gavėnioj keturias, penkes dienas, su mėsa, kodėl vien Lietuvos katalikai priverstinai turi būti geresniais už kitus? Kodėl? Pasninkai yra geru daiktu ir kas nori pasninkauti, teip, kaip pasninkauta senovėje, tepasninkauja; bet reikia atsizvelgti ir ant negulinčių pasninkauti ir ant nenorinčių pasninkauti ir ant žmonių vargo, na, pagaliuos ir ant mūsų laikų dvasios, ir — sulyginti mūsų katalikus, kas lyti pasninkų, su katalikais pasaulio, nes esame atsilikę. Savo aštriais pasninkais jau mes, lietuviai, greičiau panešime pravoslavams, ne pasaulio katalikams. Nesyk man teko girdėti, kaip mūsų prastuo-lėliai nuvažiuoja svetur uždabauti, na, ir nevalgo pėtnyčiomis su pienu arba gavėnioj valgomomis dienomis nevalgo su mėsa, tad vietiniai katalikai labai dyvijasi ir klausia jų, kokį, sako, katalikai jūs esate

ar „russian“, ar „grek“? t. y. ar jūs esate pravoslavai?“

— Ramojis „V. Žinių“ N45 rašo apie „pavojų“ grėsiantį lietuviams iš lenkų pusės; tas pavojus — tai lenkinimas, kurs daugiausiai einas „per bažnyčią“. Ir užklausias, kas tą skriaudą atitaisys? ar dvasiškoji vyriausybė? atsako:

„Ne! Mūsų vaitojame ilgus metus, o ji mūsų negirdžia. Mūsų jai paduodame skundas, ji anų neklauso.

Tai teipo gi — atleiskite išsitarimą — *sui generis* biurokratija ir da kartais aršesnę už svietišką biurokratiją.

Bet ant svietiškos biurokratijos yra surastas vaistas — Valstybės Duma.

Ar negalėtų tas pats vaistas būti geras ir prieš dvasišką biurokratiją?“

Tai lygiai toks katalikų negando balsas prieš dvasiškąją valdžią, kaip Poznaniaus lenkų-katalikų laikraščiuose. Bet juk abidvi biurokratijos turi išvien eit, nes joms susiniovus, pasinaudos jų priešas....

— „Žvaigždė“ N9 patilpo „Protestas“ prieš „Kataliką“. „Kataliko“ redakcija ant to teip atsako (N11): „Žino gerai „Žvaigždė“, kad jos viešpatavimas tarp lietuvių tuojaus pasieks liepto galą, todėl stengiasi lietuvių akyse nors kitus pažeminti, butent tik „Žvaigždė“ vienas teesas katalikų laikraštis Amerikoje, o kiti jau iškrypę. Ei jūs su savo katalikystėmis tik iš paviršaus ir žmonių akyse!“

— Centr. Rev. Šelpimo Komitetas nepaskirtas aukas teip paskirstė: L.S.D.P. ir L.D.P. po 500 dol. ir kankiniam 400 dol. (Atskaita tilps kitam Nr.).

— Plymoutho—Scrantono apygardėj po velykų prasidės eilės prakalbų įvairiose vietose. Teip sutarė išvien jas surengti kelių miestų lietuviai.

Kalbės L. S. D. Partijos atsiųstasis P. Grigaitis.

Iš Lietuvos.

Gražiškiai, Vilkaviškio p., Suvalkų gub. (Atsiūsta).

Jau ir mūsų valsčiuje prasi-dėjo kratos, — anot Bartininkų „general-gubernatoriaus“ žodžių — da pirmutinės. Vasario 21 d. buvo krata Gražiškios pas siuvėją Seb. Barkautską, išsigabeno apie 3 knygutes; 22 dieną buvo krata Vaitkabiliuos pas du ukininku: P. V. Eidukaitį ir P. Eidukaitį; jieškojo ginklų ir valdžiai priešingų raštų, bet iš visų iškratinėtų knygučių, pas pastarąjį pasiėmė tik dvi. Taigi mūsų valsčiuje mažai ką pešė.

Čia reikia patėmyti, kad laike kratos labai „saugojosi“, kad pinigai ir lašiniai netyčia jiems kur neužkliūtų, sakydami „pinigų mums nereikia“ ir gana „mandagiai“ su šeimyninkais apsiėjo; išeidami persiprašė: esą, „mūsų tokia sluzba, mes ne iš savo valios tą darom“.

Rinkimai į Dumą jau Lietuvoj pasibaigė. Išrinkta lietuvių progresistai. Nieks lietuviams neįstengė užkenkti: nė ponai lenkai, nė kunigėliai su savo „Šaltiniu“, pagaliaus nė valdžia su savo biurokratiškais tinklais. Matyt, kad jau lietuviai, beveik ir be priešėnkamosios agitacijos, moka gerus atstovus išrinkti. Nera čia reikalo rašyt, koki atstovai pateko į dumą. tą geriaus pats patirsit iš Lietuvos lietuviškų laikraščių ir atstovų darbų.

Dabar po Lietuvą smarkiai pradėjo pletotis „Lietuvos Valstiečių Sąjunga“; priguli daug ukininkų, ukininkaičių, bežemių, mažžemių ir merginų; ant L. V. S. vėliavos yra užrašyta: „Laisvė ir žemė“. O kad Lietuvos žmoneliai labai prisirišę prie žemės, kurios labai mažai dauguma turi, arba ir visai neturi, tai matomai vienijasi su tikslu ją sau iškovot, prireikus, kad ir su gink-

lu; taigi kaip matoma L. V. S. yra revoliucijoniška partija.

Apie L. V. S. kitą kart daugiau parašysiu pagal mano patėmijimą.

Didžiausi laisvės priešai Lietuvoje yra vokiečiai; labai mažai tokių yra, kad niekō bendro neturėtų su policija. O kaip jų prisimaišiusių yra gana daug, tai labai revoliucijoniškam gaivalui užkenkia ir trukdo judėjimą prieš valdžią. Vokiečiai, tai, galima be apsirikimo sakyti, šnipai, šnipukai ir išdavikai.

Pereitą metą labai dang ne-užaugusių žmonių mirė, o da daugiau sirgo užtįsta kaklas ir užtroškina). Ir dabar da neapsiliovė. Lalai mažai rastam tokių namų, kur nebutų buvę 2—3—4 arba ir daugiau ligonių, (labiausia mažų vaikų); daug tokių yra, kur turėjo po keletą kudikių, tai nė vieno neliko.

Pereitą vasarą, kiaulių teipgi labai daug išgaišo.

Ziema: kaip adventuos pradėjo snigti ir šalti, tai da ir dabar tas pats oras, šalčio buvo dikčiai, o sniego yra baisybė, nė vieną kart neatleido, per ką ir vandens daugumui pritruko.

Javų turgus kyla: už pudą avizų 80 kap., rugių, 85—90 k., miežių 85 k., žirnių 1 rub., kviečių 1 rub.; galvijai, arkliai teipgi gana brangūs; ir matomai pavasaryje bus viskas daug brangiau.

Čia negalima nepatėmyti, kad dabar jau šitas metas yra „labai geras“ kunigėlių „dvasiškam Šaltiniui“; į mūsų parapiją ateina apie 40 egz., tai kunigėliai labai džiaugiasi, mat kalėdojant sau, kalėdojo lygiai ir „Šaltiniui“: žmonelės noroms-nenoroms, kad kunigėlis liepė, turėjo duot nors ant kokio mėnesio, tai žinoma tiek daug poterių nereiklavo kunigėliui poteriaut, o ir kvilelę lengviaus gavę; mat poterių išmoks iš „Šaltinio“.

Vargo Lapelis.

Senapilė. Karo apskričio tesmo aukos. Da „Naujosios Gdynės“ N26 buvo rašyta, kad Senapilė „valdžia rengia kruvynus pietus“. Dabar jau tai išsipildė... Praeitą savaitę atvažiavo Senapilėn Vilniaus karo apskričio teismas politikos bylų nagrinėtojų. Nagrinėjo Kolodzieiskio, Kasakaičio ir Juknevičiaus, Pavadžio Baltraus ir Vebzdaucko Vinco bylas.

1) Kolodzieiskį kaltino už dalyvavimą pasikėsinime ant pavieto sargybinio gyvybės, — peršautos jam tapo kelinės. Kolodzieiskį suėmė tik ant rytojaus jo bute. Nuo liepos 26 dienos jis sėdėjo kalėjime, ir dabar teismas jį išteisino.

2) Kasakaitį ir Juknevičių kaltino už tai, kad jie, susitaisę į burį, pernai reakcijai užėjus, užpuolė Gudelių (Senapilės pav.) Gliubičių, įtariamą šnipą ir išdaviką, — keliomis brauningo kulkomis jis buvo sužeistas. Gliubičius sugijo. Keliomis dienomis praslinkus, policija Prienuose suėmė tris įtariamus vyrus. Vieną iš jų — Šalną sargybinis nušovė, kitus du — Kasakaitį ir Juknevičių paėmė. Policija spėjo, kad juodu ir buvo užpuolę ant Gliubičius. Smarkiai juos sumušė, ir Kasakaitis (teip parodyta apkaltinamajame akte) prisipažinęs, kad dalyvavęs užpuolime ant Gliubičiaus. Kasakaitis da nepilnametis, tai jam teismas davė tik 6 metus kalėjimo, o antramjam net 8 metus katorgos.

3) Pavadžio ir Vebzdaucko teismas tęsėsi net dvi dieni; buvo pašaukta apie 35 liudininkus. Štai už ką jie buvo kaltinami: Liepos mėn. kuopelė nepažįstamų vyrų atvyko pas Delkus (Kalvarijos pav.). Jau žiemą už šnipinėjimą buvo užmuštas senis Delkus. Sunus butinai norėjo sprasti tėvo užmušėjus, jodinėjo su dragunais po kaimus, įdavinėjo žmones.

Atkeršytų už tai ir apsilankė minėtoji kuopelė pas Delkus. Vieną iš Delkų užmušė ant vietos, o antras įlindo į kamina. Negalėdami išten jo iškrapštyti, tie vyrai padegė triobą. Tada jis išlindo iš kamino ir leidos bėgti, — jį pašovė, bet paskui jis atsipeikėjo ir ligonbuty sugijo. Kiek laiko vėliau žemsargių vyresnysis, užklaustas tardytojo, pasakė jam, kad jis menas, ar negalėjo padaryti to Vebzdauckas, Pavadis ir Vitkauckas Lukošius. Jie visi liko areštuoti. Vitkauckas pasėdėjo 4 mėn. ir liko paleistas, o kitu du iki šiol sėdėjo. 18 Pavadžio liudininkų vienbalsiai parodė, kad jis tą dieną buvo namie ir užsiėmė lauko darbu; tą patį parodė ir Vebzdaucko liudininkai. Bet nieko negelbėjo — matyt, teismas nenorėjo palikti Senapilės aukos: paklausė parodymų Delkų — brolio, sesers ir motinos ir nusprendė abu pakart. Nors buvo galima spėti, kad nebereikalo atvažiavo Senapilėn karo teismas, bet niekas nesitikėjo, kad savo auka jis pasirinks Pavadžį ir Vebzdaucką, kurie, anot visų gi laisvės persitikrinimo, nedalyvaavo tame užmušime. Vebzdauckas jau yra vedęs. Per dvi dieni nusprendimas jau gali būti išpildytas. Advokatas žada paduoti kasaciją, bet generolas-gubernatorius gali ją visai sulaikyti. Tai mirties nusprendimas už keliolikos dienų prieš dumossusirinkimą!

Žagarė (Šaulių p.). Žuikio nepaliečiamybė. Žagarėje yra susispietusi durbė vargdienių rankpelnių. Per vasarą jie eina į Kuršą dirbti, savo šeimyną palikę Žagarėje, o per žiemą susimeta į miestą ir minta iš vasaros uždarbio. Ši žiema tokiems rankpelniams yra nepaprastai sunki, nes nė kokio darbo neranda, o ką vasarą buvo uždirbę, jau seniai

pravalgė. Kitas toks bedarbis-baduolis prasimanė po miškus kiškius gaudyti: pastato išvakaro kur miške kilpas, o išryto eina žiurėti, bene bus kas įkliuvęs į tas kilpas. Kitas tiktai iš to ir minta. Vasario antrą dieną grįžta sau iš Bukaičių miško (Kuršė, pagal Žagarę) 2 vyru maišais nešini, o maišuose po kiškį. Sutikęs juos, Bukaičių urėdininkas sulaukė, iškrėtė ir, radęs kiškius, atsivarė tuodu vyru pas Žagarės kvartalinį, bet šis jų nepriėmė, nes prasižengimas (suprask kiškių pagavimas) padarytas Kuršo gubernijoje. Tada urėdininkas nusivarė juodu į Bakaičius, iškratė, iškaminėję ir pagalios liepė jiems darodoti, kame jų padėtosios kilpos. Pasiėmė urėdininkas kelis sargybinius, nusivarė tuodu vyru į mišką, ir tenai, tas kilpas berodant, nušovė juodu ant vietos. Šiandien jau trečia diena, o jiedu da tebeguli miške nepalaidoti. Urėdininkas sako, kad jis juodu nušovęs už tai, kad bandė pabėgti. Žinoma, dabartinė valdžia patikės urėdininko žodžiams ir žiurėk da duos kokį medalį už uolų dabojimą šviesiausiojo kunigaikščio Lyveno kiškių. Kad kas kokį šnipą, žandarą, policistą, ar pagaliaus gubernatorių nugalabija, tokį sušaudo ar pakaria tam tikru karės-lauko teismo nusprendimu, bet už kiškio pagavimą reikia tuojaus ant vietos be kokio teismo sušaudyti! Mat, kiškių gaudytojai yra didesni revoliucionieriai, negu bombų mėtytojai! Jei visoki driskiai ir išalkėliai išgaudys kiškius, ant ko gi ponai bemedžios? O Ponas Dievas juk kiškius ir kitus miško žverelius ir paukštelius sutvėrė ponams medžioklei, o ne kokiems nuskarėliams. („Skardas“).

Subačius (Ukmergės pav.). Kratos ir mūsų išgamos. Subačiaus mieste-

lyj sausio 21 d. šnipų nurodymais buvo suimtas Pranas Gerulis. Nespėjus jam miestelin ateiti, tuojaus užpuolė jį Raguvos vyresnysis sargybinis ir miestelio šnipas Domininkas Kapaliunas arba Binkratas; puolė prie vaikiną, iškratė, bet nieko nerado. Paskui nusivedė jį pas urėdininką ir ten baisiai primušė. Mušdami, klausė vaikiną, kur padėjęs proklamaciją. Jisai teisinosi jokių proklamacijų nematęs ir nežinąs. Paskui pradėjo jį dlabiau mušti. — „Pasakyk, kas užmušė Anykščių Orlovą! Kur knygos, kuriose surašyti, koki policistai reikia užmušti?“ Paskui jį nuvezė Ukmergės kalėjiman. Išsėdėjęs jau ten pusantros savaitės, paleido.

Biržiai (Panev.). Policija muštynes taiso... Vasario 4 d. sargybiniai su šnipu užpuolė beinantį gatvė vieną vaikiną, kurio brolis neseniai sugrižo iš kalėjimo. Užgauti jo nepasisėkė, — atėjo žmonės pagalbon. Vaikinui pasileidus bėgti, suturėjo jį Jonas Janusevičius. Tuojaus padarė pas jį sargybiniai krata, tik nieko nerado: paėmė pusę svaro cukraus. Kai-kurie juodašimčiai ir šnipai turi prietaisus žmonėms mušti, pavyzdžiui — pirmininkas ant šikšnos nešiojasi prisirišęs kokius tris svarus švino; su tokiu įrankiu galima užmušti žmogų, policija gi to lyg nė nemato.

Be to, apylinkėj dažniau pradėjo atsikartoti vogimai. Kiti spėja, kad tą darbą padėję varyti ir sargybiniai. Teip, pas vieną jų atrasta pirštines, kurios buvo pavogtos iš D. K.

Dusetos (Zarasų pav.eto). Buvusieji kareiviai. Šį rudenį atėjo keletas atitarnavusių kareivių; iš jų dviejų važinėta su skraidytojų buriais. Matomai, jiems tas darbas labai patikęs. Abu džiaugiasi. Vienas, Malakauskas iš Duse-

tų, sako: „Kad kas duotų jam tiek rublių, kiek jis darbininkų yra užmušęs per sumišimus, tai pakaktų jam visam laikui pinigų gerti“. Antrasis, Stinbiris arba Šukis iš Avižių sodžiaus, teip-pat giriasi, kaip mušdavęs sukilėlius, ir kaip jų grūdus savo arkliams pildavę kruvomis. Tik šiam paskutiniamjam pasigyrimas nei-na ant naudos. Avižių žmonės labiau susipratę. Dargi vaikai, pamatę budelį, šaukia, paskui jį eidami: „Ei, Šuky, ko-gi pėsčias važiuoji, — jok raitas: arklys gal riebus, kad tiek grūdų supenėjai!“ Kitasgi, pajuokdamas, sako: „Kam arklius svetimus penėjai, — reikėjo namo atsinešti: dabar, mat, duonos neturi nė kąsnio!“... Teip mūsų žmonės į juos žiuri. Kitur-gi panašių budelių gyvenimas esti dar kartesnis: su jais niekas nekalba, vengia susitikti, ranką paduoti; juos seka visur vien tik tai paniekimas ir tylėjimas.

Vilkaviškis. Vasario 2 d. ant Vilkaviškio stoties areštuotas „Skardo“ korespondentas. Vaziavo jis į Senapilį surinkti žinių apie rinkimus į dumą Suvalkų gubernijoje. Pas jį buvo rastas pasportas Šukštos vardu. Vasario 5 d. išsiaiškino, kad suimtojo pasportas — netikras, ir suimtasai pasisakė esąs K. Jungelio, kurio seniai jau jieško Peterburgo policija.

Joniškis (Šiaulių pavieto). Vieną nedėlią du vaikinai buvo nuvykę į Letkunų dvarą, norėdami praplatinti tarp darbininkų ir kumečių knygelių mokslo. Kitose vietose juos labai meiliai paįmėdavo ir dėkavodavo už tai, kad jų neužmiršta. Bet čia buta didelių tamsuolių: Neišmanėliai — išvijo tuos vaikus laukan, sakydami: „Nereikia „streikininkų“, „laukan iš dvaro“! Bobos, vyrai, pagriebę pagalius, pradėjo vyties juos, rėkdami: „užmušti juos reikia“.

Kalvarijos kalėjimas (Suvalkų gub.). Kalinių badavimas. Prasidėjus gavėniai, mums nebenorėjo duoti tokio valgio, kaip visada duodavo, bet — su pasninku. Kaliniai nutarė tokio valgio nepriimti. Vasario 13 d., tai yra, pirmą gavėnios dieną, išryto, atnešus viralą uždarytą (užlietą) su aliejum, mes atsiskėmė jį priimti, tuojau nutarėm badaut; prie badavimo prisidėjo politiškai ir kriminališkai, išviso 94 (mažesnė pusė, — išviso kalinių yra 194). Administratyviškiesiems ir atsarginiai (zapasniejėi) atsisakė. Badavom dieną — nieko gero. Antrą dieną atvažiavo pasiūtatas iš Suvaikų buvusis Kalvarijos pavieto viršininkas, Gorielovas. Jis pasišaukė pas save iš badaujančiųjų kamerų po du kaliniu, susirinko į kontorą apie 20 žmonių. Klausiamus, ko norim. Pasakėm, kad reikalaujame:

1) kad valgi duotų gavėnijos tokį-pat, kaip vis duodavo,

2) blekinius bliudus—medinių vietoj,

3) kad būtų duodamas žiburys.

Gorielovas prizadėjo viską išpildyti, tik pasakė, kad mesos gavėnijos neduosią. Žadėjo prašyti generolo-gubernatoriaus, kad duotų nors nedėliomis. Su tuo mes turėjom pabaigti badavimą, nes mažai būtų atsiradę kalinių, kurie būtų sutikę toliau badauti, jei bent politiškiesiems.

Be to, Gorielovas pasakė, kad neužilgo atvažiuosias generolas-gubernatorius ir paleisias administratyviškuosius.

Da reikia pridėti apie mūsų kunigo pasiūlymą. Atėjęs paskutinį nedėdienį prieš gavėnią, pasakė per pamokslą, kad mes pasninkautume ir priimtume valgi, kokį mums duos — nesipriešintume; pernai, esą, buvę bedieviai, tai jie nenorėjo pasnykauti, o šimet esą tikri katalikai, tai turį pasninkauti.

(„Skardas“).

Delei mokyklų.

Kaip visuomenei jau žinoma, aš buvau pradėjęs rinkti peticijai parašus reikalaujančių nuo valstybės paskyrimo pinigų užlaikymui svetimžemiams vakarinių mokyklų, visur kur atsiras bent 25 ypatos tokios mokyklos reikalaujančios.

Blankos su parašais jau sugrįžo, apie 37 iš viso, nors aš jų buvau paskleidęs ir daugiau (apie 90). Iš viso—2600 parašų. Ašių labai tiem draugam, kurie pasidarbavo šiame reikale. Nevienas nusiskundė prisiūdams tas blankas, kiek triuso pridėjęs, kolei galėjęs bent porą dešimčių parašų surinkti, nes, girdi, vieni sauprotauja, jog tai prie naujos „vieron“, kiti gi nugastauja, kad paskui policmonas neišsiveštų, etc. Nestebėtina, nes jų mes turim Pensylvanijoje burelį kunigėlių, kurie žmones padarė tokiais protiškais ligoniais... Kai—kurie draugai dasiprotėję apie reikalo svarbumą, nusidavė tuo savo distrikto atstovą prašyti jo paremti mūsų įnešimą. Ašių ir jiems, nes jie pasiskubino atlikti tą, ką aš nesusipratau visuomenės paprašyti. Navatna tik, kad niekur o niekur neatsiliepė kunigas arba bent bažnytinis, rekalaudamas blankų arba bent su patarme, kaip toliaus veikti. Gavau daugel užklausių, vienok visi buvo rašyti sunkios darbininko rankos. Pagaliaus kiti draugai abejoja ar peticijos tiks, „nes iš rankų į rankas darbininkų beidamos, susitepė“. Gerai, draugai, lai tie ponai Harrisburge pamato, jog ne visi tetur tokias baltas rankaites, kaip jie. Todėl šiuomi ištariu ašių visiems, kurie padėjo man pasidarbuoti, ir drauge pasidalinu šiokia linksma naujiena:

Štai laiškas rašytas iš Harrisburgo vienos augštai stovinčios moteriškes, kuri nemažai pasidarbavo šiame dalyke:

„Harrisbug, Pa., Kovo 12-07. Mūsų „bila“ kaslink mokyklų likos reprezentantų buto priimta; 134 balsai parėmė ją, o tą dieną ypač nedaug atstovų tebuvo susirinkusių, todėl toks bilos priėmimas anot p. Esler (atstovo) yra labai geras. Dabar „bila“ turės užtvirtint senatas ir gubernatorius. P. Esler paskolino man didelį pūdelį peticijų, kurias aš parodysiu gubernatoriui, o paskui jos bus perduotos senatoriui Cunninghamam.

Su geriausiais linkėjimais Sarah W.....”

Galima tikėtis, jog senatas ir gubernatorius neužilgio užtvirtis, nes mes turim keletą įtekmimų ypatų kurios tą reikalą savo įtekmė pastumi geron linkmėn. Vienok neprošali butų, jei mes apipiltume senatą su laiškais atkartodami savo reikalavimus. Todėl aš patariau kiekvienam nuo savęs, nežiurint ant negrazumų rankos rašto ar kito ko, parašyt į senatą konogreičiausiai. Kurie patis nemoka angliškai, bile anglas ar pamokykas lietuvis pamokys porą žodžių papiešti.

Adrisuokit šiteip:
To the Hon. Senator Cunningham
Harrisburg, Pa.

Capitol.
Išgirdęs apie tolesnes pasekmes pranešu visuomenei.

F. J. Bagočius.

Keli žodžiai apie „taktiką“.

Paskutiniu laiku daug buvo kalbėta apie taktiką redakcijų, laikraščių: „V. L.“, „Kovos“, „Lietuvos“. Širvydas nurodė netaktiškumą „oratorių“, prisimenant gerus išvadžiojimus Šerno. Šernas panašiai atkartodamas nurodė, kad ir prie „Kovos“ „arti stovinti rašėjai ir kalbėtojai neprisilaiko geros taktikos“. J. Baltrušaitis, per kelis numerius „V. L.“ gana plačiai paaiškino, nurodydamas, kad tas mums butinai yra reikalinga sutvert „mokslei-

vių sąjungą", kuri išidirbtų taktiką programą „Mokslaeivių rašėjų sąjungai". (Apie šitokią sąjungą nieks da ikišiol nerašė. Red.).

Matydamas nuolatinį kalbėjimą, noriu su keliais žodžiais ir aš prisidėt. Bet redakcija težino, kad aš nebandau kitus mokint, bet tik išreiškiu savąją nuomonę link tos temos, iš savo praktiško patyrimo.

Apie taktikos svarbumą šiandien daugiausiai kalba redaktoriai laikraščių. Bet ar jie visi pilnai prisilaiko prie taktikos? Galima sakyti, kad ne! Ar visi vienaip supranta taktiką? Rodosi, kad ne visi. Apgailėtina, kad šiuom syk negaliu atmint tuos metus ir numerius laikraščio „Lietuvos", kur redaktorius buvo pranešęs viešai visiems rašėjams (korespondentams) (tai jau bus koki šešeri metai atgal), kad „korespondentai nereikalauja ką teip naujo užmanyti ir tovertę spręst, apie ką neturi išmanymo. Lai prisiučia tiktai žineles iš darbo atsitikimų". (Man labai buvo įstabu tuo kart, kodėl visuomenė, kaip ir korespondentai negal turēt tiesos spręst vertę užmanymų!) Buves tuo kart redaktorium S. L. A. savaitinio laikraštuko „Tėvynė" T. Astramskas dideliai aimanavo apgailistaudamas vien tik negerą taktiką įsikirejusią tarpe lietuvių, sakydamas: „Labai apgailėtina, kad mūsų nekurie broliai Lietuvoje turėjo užsiėmimą tik su žagre ar ganymu gyvulėlių, o čionai atėję (Amerikoje) save paskaito už mokintus ir tankiai matoma kritikuoja vyrus baigusius augštesnius mokslus (universitetų)". Mat tuo laiku p. T. A. buvo suprantama taktika tokia, kokia šiandien negal turēt vertės. Lai jis butų ir augščiausius mokslus baigęs, bet kad kvailai ką gali užmanyti, galima kritikuot ir jį! Bet T. A. rodėsi, kad ne. Po-

ra metų atgal parašiau aš straipsnelį apie „Ateitį socializmo", pritaikydamas ir duodamas atsakymą „Katalikui", kuris tais laikais baisiai šmeizė raštininką F. Lassalle, nurodydamas kaip melagingiausią socialistų raštininką. Aš tam straipsniui medegą sėmiau iš anglišku raštų ypatingai iš žodynų bei knygos „Britannica Encyclopedia"; padariau keles ištraukas ir iš apaštalu istorijos, privesdamas jų pažvalgas lytinčias socializmą su krikščionyste, ir paslunčiau redakcijai (Kuriai? Red.), manydamas, kad tiks patalpinti laikraštų, bet kur tau—gaunu privatišką atsakymą, kad jeigu yra angliškuose raštuose tie išva-dzjojimai, tai lietuviškoj kalbos yra nereikalingi; beto da gavau pabart, kad negerai išverčiau, bet redakcija išverst nebandė geriau. Taigi aš matydamas tokią taktiką redakciaus ir jo man suteiktus privatiškus pamokinimus, priverstas buvau ignoruot! (dėlto kad gerai žinojau, kad tarpe mūsų brolių retas randasi, ką svarbesnę anglišką literaturą skaito). Tad pareikalavau sugražinti rankraštį.

Tas mane ir privertė išleidi net „lapelius" tuose laikuose, ba kitokios išėigos nebuvo. Man rodėsi tie straipsniai svarbus, o redakcijai—ne. Išėina, kad taktika ne visų vienokią.

Man rodosi geru daigtu, kad „Sanjunga Mokslaeivių" (rašėju) parengtą programą, o gal kartais išrinktą tam tikrą „komitetą", kuris spręstų vertumą raštų (ar jie yra teisingi).

Tai butų panašiai, kaip (anglų) „Press Association": kas jų raštus nori talpinti į laikraščius, tur nuo jų nusipirkt. Bet apie raštų pardavinėjimą tarpe lietuvių šiuo kart da nēr nė kalbos. Matyti, visų laikraščių redaktoriai guodžiasi, kad „Mes veik nē neturjme raštininkų". Drg. F. Bagočius per „V. L." ir „L." kalbino

visus moksleivius norinčius prisirašyti, kad atsišauktų pas jį. Manau, kad jis pasirodys atsišaukusių skaitlių; kas priduos ir kitiems protaujantiems, kurie mokinasi pažint šią sistemą, didesnę energiją. Tas nėra visai teip be vertės ir reiktų šį klausimą da geriau iš aiškint.

Man gana aiškiai stovi atminty, kad šios dienos mokyklos neatsako žmonijai; pasėsta mokinyms besimokindamas ir neatskiria melą nuo doros, prietarus nuo tiesos. O tokių yra gana daug, tarp lietuvių yra ir keli baigę augštus mokslus (universitetus), bet ką pasakoti viešai publikai iš savo mokliško patyrimo tai visai negal, ar nenor. Taigi draugiausiai darbuojasi pats varguoliai, pasėsta šiandien besimokindami ir nieko nežino. Laikraščių išleidėjai reikalauja kokių raštų, manydami, kad jie iš to pasipelnys, bet nesirupina, kad butų raštininkų. Tokiu budu žmonija nebus pryšakyn pastumėta!

K. Rutkus.

Politiszkos žinios.

Maskolija.

Duma jau pradėjo darbą ir sykiu atsirado trukšmų, šukavimų. „Melagiai", „žmogždžiai", „kurstytojai prie žydų skerdynių" ir tiems panašūs šauksmai lakstė tarp dešiniųjų ir kairiųjų. Teip buvo ypatingai aną utarninką ir šį pane-dėlį.

Ministerių pirmsėdis Stolypinas pasakė, tuojaus išvaikysias dumą, jei nebus rami ir kels panašius ermyderius.

Utarninke Stolyp. perskaitė dumai valdzios programą: Stai kai—kurie to programo punktai, kaip praneša telegrafas:

Laisvė žodžio ir spaudos.

Sąžinės (tikėjimo) laisvė.

Sustiprintosios apsaugos ir ypatingų tiesų panaikinimas

(tai-gi ir karės-lauko teismų).

Vietinė savyvalda.

Žemstvy reforma.

Valdininkų atsakomybė.

Uzdraudimas bemuitinio įvežimo į Vladivostoką parduvinų.

Pabaigimas geležinkelio Rurijos žemėj ir už Siberijos.

Visatinis apšvietimas.

Stolypinas savo kalboj išsitarė, kad Maskolija, turint perėitį konstitucijinę valstybę ir dėlto valdzia, remdamosi ant spalų 30 dienos manifesto (1905 m.), stengsis esą įvesti visą eilę permainų. Kunigaikštis Zareteli, viens socialdemokratų atstovas, kritikavo valdzia nurodydamas, kad ji kalbėdama apie tiesų ir laisvių įvedimą, organizuoja juodasias šimtines, skerdynes, karės-lauko teismus, nurodė, kaip biurokratai apvogė kaimiečius perkant per valstiečių banką žemę ir tt. Tada ir pakilo triukšmas.

Dabar eina tardymas ir byla dēlei juodašimčių užmušto pirmosios dumos atstovo prof. Hercensteino. Pasirodo, kad „tikrųjų rusų sąjunga" už tą užmušimą užmokėjo 3 tukst. rublių. Tiek pat, sako, paskyrė ir dabar ir pasamdė žmogų, kad užmuštų Ivaną Petrunkevičių, žinomą pirmievių šalininkystės vadovą.

Maskvos policija pernai areštavus tulą revoliucionierių, Tolpiaginą, perkalbėjo ir padarė šnipu—provokatorium; paleido jį, apginklavus, kad eitų daryt plešimus drauge su kitais revoliucionieriais. Bet šitie pažino viltvilį ir jis vėl tapo areštuotas neva kaipo revoliucionierius ir nuspręstas sušaudymui, kad neišeitų į aikštę tie policijos darbai. Jam tai papasakojus, teismas vienok sulaikė mirties bausmę, su tikslu neva ištirt tuos policijos darbelius.

Socialdemokratų kuopa dumoje padavė įnešimą apie ištyrimą Gurkos ir kitų biuro-

kratų vagystės padarytos pristatant badaujantiems valstiečiams duoną.

Už tą įnešimą balsavo visi socialistai ir pirmeiviai; buvo priešingi konservatoriai, o tarp jų ir „Lenkų Ratas“, kuris eina už valdžią, o to „Rato“ vienas vadovas prizadėjo net revoliuciją Lenkijoje nuslopinti, jei valdžia duotų autonomiją.

Nežinia, kaip tame klauzime laikėsi Lietuvos atstovai.

Duma vienbalsiai nutarė paskirti „bado komisiją“, kuri rūpintųsi baduoliais. Stolypinas tvirtino, kad ir valdžia apie tai mislijus.

Astrachanijoje kalėjimo už veizda Przibylovski užmuštas; policijos viršininkas, kurs atėjo to atsitikimo ištirti, ir tapo užmuštas. Kutaise nušauta policmeisteris Kipanidze.

Rumunijoje siaučia kas kart platyn valstiečių subruzdimas, kurs iš syk rodėsi tik prieš žydus, bet paskui užgriuvo ant dvarponių galvų.

Žydų mušimas ir jų turtų naikinimas perėjo tuojaus į dvarus. Keliolika tukstančių žydų liko be pastogės, tukstančiai išbėgo į užsienį, keli šimtai dvarų sunaikinta. Be to tas visatinis žmonių sukilimas atsikreipė ir prieš valdžią. Sukilimo priežastis tai didelis nuvarginimas ir skriauda. Tas sukilimas nėra organizuotas; tai tik žmonių kantrybės trukimas ir keršto išsiveržimas.

Vidurinė Amerika.

Praneša, kad dvi respublikos: Salvador ir Honduras susivienijusios abi eina prieš Nikaragvą. Prie jų prisideda ir Nikaraguos revoliucionieriai.

Tarp tų maziukių despotiškų respublikų karės nuo kiek metų nesiliauja. Jungtinių Valst. valdžia tuo labai interesoja ir prezidentas Roozeveltas prizadėjo jas sutaukinti, jei neliaus kariavę. Žinoma sutaukys teip, kaip Kubą —

atims nepriklausomybę Amerikos kapitalistų naudai.

Japonija. Valdžia stroptai didina armiją, organizuoja 24 naujus pulkus. Matyt, jaučia, kad metai po metų vėl bus karė. Ir dabar visuomenė kariškai įsikarščiavus prieš Ameriką, ir da neatšala.

Amerikos turtų karalius Rockefelleris padarė netikėtą pasaulei įspudį savo pasiryžimu. Mat jis sakosi paskirsiąs ar paskirsiąs 50 milijonų dol. Kynų apšvietimui Kynijoje, pagal civilizuotų šalių (kaip Amerikos) būdą ir surėdymą. Jis neketinąs Kynuose didinti karišką galybę, bet tik turėtų but steigiamos mokyklos, prekybos draugijos ir tt. Žinoma, išnaudojant kiek galint Kynų žmonių pigiąją spėką. Kad kokios, tai Rockefelleris pinigais užkariaus visą Kyniją.

Isz Amerikos.

Streikai.

Chicagoje streikuoja stalinėje „Republic“ 1,200 darbininkų, Interstate—600, o Inland Steel Co. darbininkai, skaičiuje 350, nori prisidėti prie streiko tik dėl pagelbos aniems savo draugams. Darbdaviai pradeda nusileisti.

Teip gi išrodo, kad bus streikas geležinkelie „Central“ šaltgeležių ir kitų darbininkų.

Rusai

revoliucionieriai. Neseniai atvažiavęs Aladin, buvusios dumos atstovas nuo Darbo partijos laikė prakalbas New Yorke, Washingtone ir kitur, o dabar nuvažiavo į Chicago, kur kalbės jis ir M. Čaikovskij, garsus revoliucionierius—teroristas, jau pernai vasarą pabėgęs. Jis Rygoje, Vilniuje ir Liepojuje nemažai nudėjęs biauresnių valdininkų ir šnipų, buvo du kart kalėjime ir buvo nuteistas mirties bausmei, bet pabėgo. Jis budamas kariumenėje varė smarkią agitaciją tarp karių.

Kaltinamas Sinclair,

Engelwood, N. J. Aną subatą, kaip buvo pranešta, eksplozija sunaikino Sinclairio komunistiškės kolonijos namą Helicon Hall, tai dabar teismas, pasiremdamas ant bevardžio laiško (be parašo), apkaltina Uptoną Sinclairį ir poniją Hahn, kad šiuodu tyčia padarę tą katastrofą, su tikslu išvengti bankruto, kuris buk gresiąs tai kolonijai.

Bet tai tuščias kapitalistų užmetimas. Tas ir liogiškai neišrodo į teisybę. Greičiaus, kaip kiti tvirtina, kapitalistų bernai tą padarė.

Į 4 dienas per jures.

Lewis Niston New Yorko apsiskelbė, kad jis pastatydinsias tokį laivą, kuris per Atlantiko jures perplauksias į 4 dienas. Laivas tokiu budu kas valanda nuvažiuotų apie 38 mazgus.

Namas jureiviams.

New York. Našlė milijonierė Russel Sage paaukavo \$150,000 pastatymui namų jureiviams, ypač tiems, kurie jau atsitarnavo ir neturi prieglaudų. — Be to Russel Sage da paaukavo \$75,000 protestonų kolegijai.

Šita labdarė turbūt netokia, kaip Rockefelleris, kurs žmonių apšvietimui paaukavo net 32 milijonu, o paskui pabrangino žmonėms žibalą. Tokiems aukautojams tik numušti prešikiškus nagus su toms pačioms aukoms.

Kalėjimas turčiui.

Omaha, Nebr. S. E. Howell, Omaha Coal Exchange Co. prezidentas, tapo nubaustas 1,000 dol. ir 6 mėnesiais kalėjimo už tai, kad su 50—čia kitų tos kompanijos valdytojų stengėsi neįstatymiškai sunaikinti mažesnius anglies pirklis. Howell apeliuoja ir, žinoma, nedidelė jam bus bėda.

Pievų degimas.

Pietinėj Dakotoj, Nebraskoj ir Coloradoj padarė didelę bledį vejos degimas, atsitikęs, kaip mena, iš garvežio kibirkščių. Smarkus vėjas išplatino gaisrą nuo Julesburgo, Col., iki Chapel, Nebr., ir da toliaus eina.

Atgijo numirėlis.

St. Paul, Minn. Kontraktoriui E. Adams, 74 metų bekasant gilų šulinį užgriuvo žemė, kur jis išbuvo 10 valandų. Atkasus, jis buvo lyg numiręs ir truputį sužeistas. Bet ant šviežio oro neužilgo atgijo. Mat da oras per užgriuvusią žemę priėjo, tai jis ne visai buvo užtroškęs.

Isz Didž. Britanijos.

Atsakymas p. Rabinui.

„Vienybės Liet.“ N 4 patilpo p. Rabino korespondencija iš Glasgow'o, kurioj kritikuojamas „Šviesos Draugystės“ vakaras, buvusias 31 d. gruodžio.

P. Rabinas toj korespondencijoje pasirodo netaktišku, nes vienoj vietoj pasirodo daug išmanančiu apie socializmą, kitur kaipo atzagareiviu biurokratu, ir nemenkai duoda pipirų mūsų draugystei.

Mēs šitą atsakymą rašom su tikslu apginti draugystės vardą.

P. R. praneša apie kokį ten draugą K. Rugienį, kuris buk norėjęs mums parupinti kalbėtoją iš L.S.D.P., bet draugystė jo nenorėjo, kad svetimas ir išsirinko iš savo tarpo A. Fiksą.

Mēs, K. Rugienį nepripažįstam mūsų draugystės draugu arba sąnariu, nes kiek mums yra žinoma, jis yra draugystės prišu. O svetimo kalbėtojaus mēs nepriėmėm delto, kad dauguma sąnarių sake, kad mums patiems reikia pratintis prie prakalbų.

P. R. sako: „A. Fiksas užsilipęs ant scenos turbūt norė-

jo nurodyt: kas tie socialistai ir juodašimčiai. Bet nieko ne nurodė, nes matyt buvo, kad jis pats nieko apie socializmą nesupranta, iš ko svečiai pasipiktino ir pradėjo eiti per duris”.

A. Fiskas pasakė kas dedas dabar Lietuvoj ir Maskolijoj ir suprantamai paaiškino apie socializmą; užbaigus prakalbą buvo girdėtis delnų plojimas.

Priežastis svečiųėjimo per duris buvo ne ta, kurią nurodė p. R. Pradėjus kalbėti A. Fiskui ir pasakius, kad bus renkamos aukos revoliucijos reikalams, tuojaus buvo girdėti pakampėse murmėjimai ir koliojimai ant socialistų. Po tam atėjo salės savininkas ir pasakė (angliškai), kad salėj nerukytų; A. F. paprašė svečių, kad paliautų rukę, iš to kai kurie pasipiktino ir pradėjo eiti per duris sakydami: ar jis kunigas, kad gal uždrausti mums rukyti, — einam, vyrai, lauk!

A. Micevičia iš Hamiltono paaiškino apie socializmą ir skriaudimą darbininkų per kapitalistus, svečiai dėkavojo delnų plojimu. Bet ir tas p. R. nepatiko.

Toliaus p. R. sako: „Aukų buvo surinkta 15 šilingų, bet nepasakė kam tos aukos yra renkamos”. Mūsų draugystė da pirm lietuviško vakaro 2 d. gruodžio savo susirinkime nutarė rinkti aukas revoliucijos reikalams ir A. Fiskas tą patį vakarą pranešė svečiams, kad bus renkamos aukos revoliucijos reikalams. Turbut ir p. R. buvo išėjęs per duris, kad ne reiktų duoti kokį peną revoliucijai, per tai nežino, kam buvo renkamos aukos.

P. Rabinas sako: „Per visą vakarą buvo matyti žiaurus darbai”. Jokių tų žiaurių darbų nebuvo, buvo keli svečiai įsitraukę baltakės, bet mes to nelaikom už žiaurus darbus, nes tą galima matyti per kiek-

vieną lietuvišką vakarą.

Tarpe 11 ir 12-tos val. buvo pradėję kai kurie degtinės mylėtojai ardyti tvarką, bet vieną policijai išvedus lauk, buvo viskas gerai ir tvarka buvo geriausia.

P. R. sako: „ir lenkiškos buvo girdėti. Matyt, kad ir „Š. D.” kuopoj yra tokių apaštalių, kurie „popolsku” kalba.

Mūsų vakare buvo girdėti ne tik lankiškos kalbos, bet ir zydiškos ir angliškos. Dėlko p. R. nekritikuoja kitų kalbų vien tik lenkišką. Turbut jis kitų kalbų nesuprato ir nežinojo kaip jas uzvadinti. Mūsų draugystėj nėra tokių sąnarių, kurių būtų naminė kalba lenkiška. Mokančių lenkiškai yra daug, bet ne tik lenkiškai, ale ir maskoliškai, latviškai, angliškai, zydiškai ir vokiškai.

Gal mano p. Rab., kad toki lietuviai, kurie moka svetimtaučių kalbas negali vadintis lietuviais ir buti Š. D. sąnariais.

P. R. kalba, buk tų kokių svečių rubus subiaurino, mes to teipgi negalim pripažinti už teisybę, nes mūsų vakare buvo apie 200 ypatų, o tik viena sakė, buk jai subiaurino, bet mes apie tai abejojam, nes, kad but teip iš teisybės buvę, tai but atsitikę ir su daugiau, mums rodos, kad ta ypata kokius rubus pasidėjo, tokius ir rado, ir mes neturim reikalo jai dėkavoti, už tą, kad nepadavė teisman.

P. R. savo korespondencijoj parodo mūsų draugystę „Vien. Liet.” skaitytojams, kaip kokią betvarkių organizaciją, arba girtuoklių juodašimčių draugystę.

Ar gi ištikro jau tokia ir yra?

Ne, Broliai Amerikiečiai.

Kaip kiekviena tautiška arba darbinikiška draugystė apšvietimo ir darbo žmonių reikalais rupinasi, teip ir mūsų „Š. D.”, tik ne visos yra lygų darbą atlikę, tas yra pagal

darbo sąlygas. Mes turime pripažinti teisybę, kad pas mus labai sunkiai eina apšvietimo darbas, sulyginant su Amerikos lietuviais. Visoj Škotijoj mes neturim nė vieno inteligento, išskiriant kunigą, bet kiekvienas žmogus gali matyti, kuo mūsų kunigėliai rupinasi.

Vietinio laikraščio teipgi neturim. 1905 m. buvo atsiradęs „Laikas”, manėm, kad ir pas mus įvyks kitokios gyvenimo sanlygos, manėm, kad ir mes galėsim pasirodyt kitiems, kad ir Skotijos lietuviai ne snaudžia ir rupinasi apie savo tėvynę Lietuvą.

Atsiradus laikraščini atsirado ir nauja dvasia, rodos, kokia audra sukėlė visus lietuvius. Lietuvos reikalams aukos pradėjo plaukti iš visų kampų Didz.-Britanijos.

„Š. D.” platinosi gana greit, žodžiu sakant kita gadynė virto. Per savaitę laukdavom laikraščio kaip mylimiausio svečio; sulaukus, malonu buvo skaityti. Bet neilgai ta saulė mums švietė, užėjo tamsus nesutikimų debesys ir viską sunaikino.

Vietinis laikraštis mirė, o su juo ir visas lietuvių judėjimas.

Liko vaisiai to mūsų atgijimo, bet silpni, be spėkų, apmirę. Tik sykiais kaikurių mūsų apšvietusių kritikos amerikiečių laikraščiuose susisuka kaip viesulos, ir vėl aptyksta, pakol surenka joms medegą.

Bet kas mums iš tų kritikų? jos bė naudos, tik naikina apšvietimo darbą. Pavyzdžiui — p. R. apšmeizė draugystę su maišė su purvais A. Micevičių ir A. Fikeą, kad viens ne visai aiškiai kalbėjo apie socializmą, o kitas pasirodė visai neišmanančiu apie socializmą — kokius vaisius gal turėti tokia kritika? Vien tik užmuša žmogaus energiją norinčio darbuotis ir pradedančio susiprasti.

Ar negeriaus būtų buvę, kad p. R. būtų sukritikavęs negerą

kalbėtoją per tą patį vakarą ir paaiškines apie socializmą. (Bet jūs nepriėmėt „svetimų” kalbėtojų! Tai jūs didžiausia klaida. Red.) Ar ne but geriau, vietoj tokių kritikų (mes nekalbam apie visas kritikas, yra ir jų naudingų, bet reikia laikytis takto ir nuoseklumo) rašyti straipsnelius, iš kurių galėtų mūsų tamsesni broliai kiek apsišviesti ir suprasti apie savo padėjimą, ir pažinti savo tikrus priešus.

Vardan Glasgow'o S. D.

J. Šolis

A. Micevičia.

Šita kritika mums išrodo teisinga, nors apie vakaro tvarką ir drabužių „subiaurinimą” neabejojame. Bet kaltė tuno tame tik paprotyje, — ne tik tarp Skotijos lietuvių, bet ir tarp amerikiečių, — kad visokiems geriems darbams ir apšvietimui nauda traukiama iš svajinimo, iš girtuoklystės.

Toliaus: kritikai reikia takto ir nuoseklumo. Dėlto autoriai nerugos, kad išbraukėm iš jų rašto „paniekas” ir kiek galėjom sutrumpinom, kad nekankintų skaitytojų. Red.

Carfln, skot. Sausio 1 d. atsibuvo vakaras arba balius 4-tos kuopos L.S.D.P. Už poros dienų po išleidimui apgarsinimo pakilo šnektos tarp lietuvių, kad į cicilikų balių tik, girdi, neisim. Bet atėjus baliui, žiurim, kad ir tikrų katalikų prisimaisę beveik tiek, kiek ir draugų arba sąnarių. Nuo balius mes įgijom garbę tarp tikrų katalikų: už tvarką, vienybę ir dalikatnumą sąnarių. Iš likusio pelno mes paskyrėme 1 svarą ster. revoliucijos reikalams Lietuvoje ir jos kankiniams.

Buvesis k-pos sekr. V. P.

Vasario 24 d. atsibuvo rados pas p. T. Adomavičių, į kurias buvo sukviesta arba suprašyta nedidelis burelis svečių. Vakare apie 12 valandą, kiekviens jau buvo po biskį

uzsigėres, visi garsiai šnekėjo apie viską todėl iš šnektos užsiminė ir apie Lietuvą, socialistus ir revoliuciją. Tuojaus pakilo balsai iš svečių, kad suaukaut po keletą penų revoliucijos kankiniams Lietuvoje. Aukavo: A. Kasiulis, Justina Plaušinis, J. Onušaitis po 1 šil.; L. Bartininkas, M. Augustaitis, K. Dekeraitis, V. Petrauskas, V. Ambrasas, T. Adomavičia, Onusaitienė po 6 penus. Viso suaukauta 6 šil. 6 penai.

Aukos tapo perduotos vietiniam komitetui, renkančiam revoliucijai aukas.

Visiems aukautojams ištariu širdingą ačiū.

V. Petrauskas.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

St. Charles, Ill. Mūsų miestelis nedidelis ir mažai čia yra lietuvių. Daugiausia švedai ir belgai, vienk ir lietuvių yra geras burelis. Tarp jų vaidų rodos negirdėt, ale apie tautą yra mažai suprantančių.

Kovo 3 d. pas Mik. Tarabildą buvo krikštynos, tai begerdami alutį su ramybe susipratom ir apie tėvynės reikalus ir brolius kovojančius už laisvę ir J. Satulą užmanė po kiek kas nori paaukauti. Pritarė S. Vogolis ir paaiškino reikalingumą aukų A. Norkaitis ir liuosu noru broliai arba tautiečiai sumetė \$6.25, J. Satula iš šalies nuo dviejų gavo po 25c. tai pasidaro \$6.75. Aš savo kaštais prisiunčiau į „Vienybės“ redakciją. Skiriame L. S. D. P.

(Aukautojų vardai ir aukos pereitam Nr. Red.)

J. Satula.

Wilkes-Barre, Pa. Kun. Šiaulinskas kovo 7 d. nepaprastą pamokslą papasakojo: užkabino ir socialistus, kas jam pirmiau nerupėdavo. Ale tas nieko butų; žinoma, aš žinau, kas per priezastis buvo;

jau jis turėjo butinai juos biskį pakeikti. Ir gal delto jis teip puikiai sakė pamokslą, kad jis daug sunaudoja dovanų dvasios šventos arba spirito... Ypač bekalėdojant, tai ir parapijonįs labai numylejo kunigėlį. Su sunkia galva sunkuką geresnio išgalvot, tai socialistams ir visiems apšviestunams, kad davė tai davė Liepė geriams katalikams šalintis nuo tų bedievių socialistų, nes jie išklaidina iš gero kelio. Čia kun. Š. turi didelę klaidą. Kad butų liepės šalintis nuo tų, kurie per naktis sėdi karčiamose, geria ir paleistuvauja, mušasi, o dabar liepe šalintis nuo tų kurie platina šviesą ir susipratimą.

Šunkarių P.

Rumford Falls, Me. Darbai eina gerai; pribuvusiems darbas nesunku gauti. Grigorijų pribuna kas dieną ir visi darbus gauna. Lietuvių šeimynų apie 50, pavienių apie 200. Turim 4 lietuviškus klubus, kur biznis eina gerai, o labiausiai Saulės klube, per tai kad žydėlis yra sekretorium. Merginų yra apie 3 tuzinai per tai po švenčių bus ir veselijų. O viena pora nebusulaukus velykų net gavėnioj apsipachiavo. Veselija atsibuvo nedėlio 20 d. kovo. Oras gražus, išrodant pavasario.

P. Samoška.

Pana, Ill. Apsivedusių lietuvių yra į 30, o apie 3 apsisvedę su lenkėms. Labai lietuviai nesutikime gyvena. Rodos maža saujalė turėtų sutikti. Yra daugelis tokių, kad jokio laikraščio neskaito ne knygu, tik visą savo laiką karčiamoj alkunėms barą šveičia. Vienešų vyrų yra apie 100. 48 kuop (kokios organizacijos? Red.) pirmą dieną velykų rengia balių, tai atsirado tokis pustagalvis priešas, kuris pats sau vienas davė tikėtus išmušti ir darys balių tą pačią dieną

ir jisai. Jo vardas: Jonas Puida.

Orai biaurus, vieną dieną lyja, kitą sniegti. Darbas susimazino, šituo tarpu dirba po 2 ir 3 dienas per nedėlią.

John Puodžiūnas

Scranton, Pa. Kovo 3 d. buvo prakalbos, Lelevelio Dretės parengtos. Kalbėjo P. Grigaitis, Socijaldemokratų P. atstovas. Malonu buvo išgirsti tokio gabaus vyruko kalbą; kalbėjo apie porą valandų be jokio perstojimo, nurodė revoliucijos judėjimą Lietuvoje ir abelnai visoj Rusijoje, teipgi darbininkų skurdų padėjimą. Buvo ir deklamacijos. Deklamavo Ag. Grybiutė, Julija Rutkauckiutė ir Petrauckiutė; visos trys savo užduotį dailiai atliko. Grigaičiui pabaigus kalbą, susirinkimo pirmsėdis Fr. Živatkauskas užkviesi atsiliepti, kas ką turi priešais Grigaičio kalbą. Tada P. Pascekas užklausė G-čio, kas tai butų laisvas streikas. Tą G-čiui išaiškinus, užklausė jo dr. J. Šliupas ar buvo ginkluota revoliucija Lietuvoje ir ar buvo pirkti ginklai tam tikslui. Drg. Grig. išaiškino ką reiškia ginkluota revoliucija ir kad ginklai buvo pirkti. Visi klausytojai buvo tuo užganėdinti ir nemažas buvo rankų plojimas.

Aukų surinkta neperdaug pas duris suviršum \$12 00 ir sukolektuota apie 6 dol. suviršum. Po prakalbų dr. J. Šliupas nusivedė P. Grigaitį pas save į nakvynę Grigaitis svečiavosi pas daktarą apie porą dienų.

Vardan visos draugystės Lelevelio ištariu širdingą ačiū drg. P. Grigaičiui podraugei ir deklamatorėms!

Lelevelio D-tės Narys.

Paaiškinimas.

„Vienybės L.“ N12 patilpo korespondencija iš Pottsvilles kalėjimo. Banishefskis pagei-

dauja, kad truksta 18 egz. knygūčių. Kaip buvau rašęs į „Vienybės L.“, tuo kart da nebuvo prisiuntus „Darbininkų Viltis“ knygelį. „D. V.“ pagarsino tuojaus kaip parašiau, o „Vienybės L.“ korespondencija perbuvo daugiau negu tris savaites.

Apie mokėjimą už laikraščius, tai ponui Panišefskiui, argu Banishefskiui nereikėjo vaikščiot pas mano kambarėlį ba abudu gyvenom tam pačiam kambarėlyje po N78, ir jokių pinigų B. neprašė iš manęs. O apie kokius ten laiškus, tai negalėjau ponui B. pasigirti, kad galiu geriau parašyti, už tai, kad p. B. tenai buvo didžiausias mokslinčius. Laikraščius kuriuos man redakcijos siuntė, tai vis ne iš p. B. malonės, o ką apie skaitymą, tai man rodosi, kad visi gavo skaityt (išėmus tuos, kurie stengesi išnaikint pirmieviškus raštus), o apie knygeles tai p. B. yra pats pasirašęs, kad visos yra, kas tik kokias atsiuntė (surašas yra perduotas A. B. Strimaičiui) Banishefskis rašo apie mirusį knygynėlį. Del ko išdrįsta aiškint ar užpulti per laikraščius, o nedrįsta paaiškint asabiškai? Rašo apie Stucincką ir B. Bevincką ir \$5,000, ką gavo už 300 egz., bet aš buvau daugiau kaip 3 mėnesius su p. B. ir kiek priklausinėjau apie mirusį knygynėlį, tai tuo laiku nedrįso man pasakyti?

Draugai, jūs tik dėl to ant manęs užsipuolate, kad nepalikau knygelį paskirstęs visiem po lygią dalį, ale pasišaukiau Strimaitį dėl padarymo tvarkos, kaip aš negalėjau su jumis susitaikinti. Daugiau aš neužiimsiu tuščiom polemikoms per laikraščius, jeigu jums da ko reikia, galit kreiptis su laišku prie manęs, o aš asabiškai galėsiu atlikt tą reikalą. Ba, žinoma, laikraštis yra pašvęstas mokslui, apšvietimui ir teisybei, bet ne užpul-

dinėjimui. Jeigu da teip išdrįsėtė meluoti, kreipsiuos su pasiteisinimu kitur. Knygeles turit visas, laikraščius teipgi perrašiau ant pareikalavimo, tai gal ir viskas.

Juozas Supaila.

So. Boston, Mass. Lietuviškas V. Kudirkos knygnas praėjusius metus išsiuntinėjo į lietuviškus laikraščius atsišaukimą, idant laikraščių išleistuvės sušelpėtų knygną savo išleistom knygom ir laikraščiais. Atsišaukimas tilpo: „Lietuvoj“, „Vienybėj Liet.“, „Katalike“, „Darbininkų Viltij“, „Kelevyj“ ir „Žvaigždėj“, (buvo pasiūsta ir „Saulė“, bet nepatilpo). Ir tas mūsų atsišaukimas nenuėjo ant niekų. Pirmiausia draugystė D. L. K. Vytauto draugystė iš So. Bostono, — kuri buvo teipgi jau nuo seniai įkuřusi knygną, bet draugystei neturint laiko užsiimti knygnos reikalais, knygną nieks nelankė, — matydama, kad knygnas dro V. Kudirkos turi geras pasekmes, savo knygnas pavedė mūsų knygnui ir dar 5 dol. paaukavo. S. L. A. prisiuntė visų savo knygnų po vieną; p. V. Šliakys, „Darb. Vilties“ išleistojas — 18 knygnų; p. J. M. Tananevičia „Kataliko“ išleistojas siuntė „Kataliką“; viena ypata iš Shenandoah, Pa. pasiuntė 13 knygnų; S. L. R. K. A. prisiuntė visų savo knygnų po vieną; p. A. Žvingilas, „Keleivio“ išleistojas pasiuntė 6 knygnas; p. A. Gustainis, iš Roslyn, Washington pasiuntė 48 knygnas ir nuo vietinių liet. kelio-liko knygnų tapo surinkta. Laikraščiai į knygną ateina: „Lietuva“, „Katalikas“, „Darbininkų Viltis“, „Vienybė L.“, „Žvaigždė“, „Saulė“, „Keleivis“, „Vilniaus Žinios“, „Lietuvos Ukininkas“, „Lietuvis“, „Šaltinis“ ir „Skardas“. Knygnas atdaras kasdien vakarais nuo 7 iki 10 val. Visiems,

kurie kuom nors sušelpė mūsų knygną, ištariame širdingiausia ačiū.

J. Katinauckas,
145 Silver str.

So. Boston, Mass.

So. Boston, Mass. Kovo 4 d. lietuviškoj bažnyčioj vardu švento Petro, atsibuvo atlaidai. Buvo privažiavusių svetimų kunigų: Jakštys, Jusaitis, Peža, Žebrys, Varnagiris ir da du buvo, bet nežinau jų pravardžių; tai išviso, su vietiniu, buvo 8 kunigai. Nedėlios vakare sakė pamokslą k. Jusaitis, tai beveik da buvo galima klausyt, o panedėlio vakarą sakė k. Jakštys iš Worcesterio, tai da tik pirmą tokį pamokslą sulaukė So. Bostoniečiai savo pastatytoj bažnyčioj. Ėmė niekint tuos žmones arba darbininkus, kurie skaito laikraščius, o podraug keikt socialistus ir tuos, kurie eina ant prakalbų ir klauso; jis sako: „atvažiuoja kokis bedievis kunprotas ir surengia prakalbas, ir jūs visi klausote, kaip jis niekina kunigus šventą bažnyčią, — vykit laukan tokius bedievis, ba jus visus prapuldyt. Tai mieli, sako, kariaukim prieš tuos bedievis ir neduokim jiems pinigų, ba jie yra vagis, ir teip toliaus.

Utarinke sakė pamokslą k. Žebrys; tai nevartojo tokių žodžių, tik girdėjau, kaip minėjo, kad vilkas įlindęs avino kailin, tai avis jo nesibaido, o kaip prisiartina, tai ir sudrasko; tai gal norėjo kiek išteisint, aš nežinau. Žmonelių buvo paskutinį vakarą pilna bažnyčia. *Parapijonas.*

So. Boston, Mass. Pasi- baigė dabar So. Bostono lietuviškoje bažnyčioje 40 adynų atlaidai. Buvo apie 8 kunigai, kurie savo pamoksluose apsa- kinėdami apie Dievo mylistas nepamiršo ir socialistus išva- dino juo įvairiais vardais kai- po tai: lapėms, vilkais, meško-

mis (lokiams) ir kitokiais žvė- rimis, kurių prisakė savo ave- lėms saugotis, kad jų (avelių) nesudraskytų. Sakė, kad kai- kurie socialistai tiktai dėl biz- nio guodoją tikėjimą ir einą į bažnyčią. Bet tur but kunigėliai pamiršo, kad ir jie patys tiktai dėl savo biznio guodoja tikėjimą tikinčiųjų akise, bet po teisybei ne tikėjimas rupi, tik tikinčiųjų doleriai; jiems rupi tik, kad į juos tikėtų, nes jei- gu žmoneliai atsisakytų į ku- nigus tikėti, tai visi kunigai badu išmirtų.

So. Bostonietis.

Reikalai Susiv. L. A.

Aš sąnarys paskirtas dėl ap- jieškojimo tinkamos vietos Tautiškam Namui sukuosi apie Mass. ir New Hampshire vals tybes ir ką tik kur randu, tai tuo pranešu kitiems komiso- riams, bet gaila, kad nuo jų negaunu jokio atsakymo.

Vidurvasaryje gavau žinią drauge ir pleną nuo F. Golum- beckio, apie Chicagos valsty- bėj paskirtą koloniją Tautiš- kam namui, ką buvo kalbėta per 21 seimą S. L. A. Bet tą vietą aplankiau važiuodamas po seimui namo. Teipgi nuo J. Tarailos (vice-prezidento) gaunu atsakymą nuolatos, nuo kitų tai jokios žinios neturiu, ką tik kaip matėmės seime Chicagoje. Mat kitiems tur- but mažai kas rupi S. L. A. reikalai, tik gal pasidžiaugia- tuo, kad S. L. A. paskiria juos už kokius viršiniukus, o jie nešiodami tą vardą pamiršta visai apie darbus ir reikalus S. L. A. Kelis-syk užklausė manę vice-prezidentas J. T., ar neatrašys pas mane ką pre- zidentas Birštonas. Kągi ra- šys pas mane prezidentas, jeigu nieko nerašo pas C. K-tą, o aš ką esu komisijoj apjieškojimui kolonijos, tai ant manę mažai ką paiso. Vasario 21 d. ap- lankiau vietą, ką buvo garsin-

ta per „Vienybę Liet.“ End- field New Hampshire. Nors žemės gerumo negalėjau ištirt, ba buvo daug sniego. Prie- zastis aplankymo tos vietos buvo ta, kad man pranešė buk nori koks pirklys nupirkti gi- rias, kurios ten yra, tad aš ap- silankęs tenai, tą pardavimą apstabdžiau iki gegužio mėne- sio; pasakiau, jeigu bus girios parduotos, tai mums ta vieta visai bus netinkanti.

Tose giriose medelių yra vi- sokių, galima daug triobėsių pabudavot iš tų medžių. Trio- bos yra ne naujos, bet da- suvis geros, pagal šios gadynės madą išbudavotos.

Didžiausiai man patiko mu- rinis namas, kuris pabudavo- iš čystų akmenų, išrodo nema- zos vertės; antroj triboj, me- dinėj, ištaisyta salė su visokiais įtaisymais ir visose šalise pa- daryta kambareliai užlaikymui knygnų; da mačiau ten keletą knygnų. Teipgi kluonė yra užsilikusio šieno apie 15 tonų, ir mėslo labai dikčiai, negaliu pasakyt, kiek vežimų.

Nežinau kam priklausu, bet radau kluone sukrautus kelis mažesnius ir didesnius laive- lius, ir keletą garinių botukų.

Iš mano pusės jeigu būtų tinama vieta Tautiškam namui, tai kada bus susivažiavimas peržiurėt komisijos, būtų geis- na, kad būtų koks nors iš lie- tuviškų daktarų, kuris praneš- tų apie sveikumą oro ir klima- tą tos aplinkybės.

Kaip pranešiau per organą „Lietuvą“ apie koloniją Milles Mass., tuos pačius žodžius re- atkartosiu, tik tiek pranešiu, kad ta vieta prekiuoja \$14.000.

Teipgi da yra apie 21 my- lia nuo Bostono 6000 akrų ze- mės be triobų, ir pakresta 16 giraičių, prieinanti netoli nuo Atlantiko jurių, prekiuoja viso 30.000 dol., po \$5.00 už akrą. Vadinas Cape Courth.

P. Lazavukas.

Isz visur.

Vokiečių kaizeris (ciesorius) turi savo dvare Kadine, Prusose, didelį indų ir porcelėnių išdirbinių pabirką. Tai gi mat nemažas biznierių ir pirklys. Vienas Berlyno aristokratai atsišaukia į savo luomą, kad reikia mesti seną paprotį ir nelaikyti už gėdą užsiėmimą pramone. Jis nurodo, kad kaizeris visai nesigėdi, kad jis yra puodukų pabirkantu ir pats neretai priimineja užsakymus. Jo išdirbinių krautuves Berlyne vadina jo pravarde „Hohenzollern“. — Mat visur ne aristokratai, o tik kapitalistai šiandien valdo svieta.

Rumunijoj Dunojaus upė, tirpstant ledui, tvįsta ir jau užsėmė tukstančius margų lauko. Žmonės su dideliu trukšmu bėga tolyn, gelbėdami nuo tvanė savo gyvastį, gyvulius ir visokią mantą.

Anglijos socialistas Keir Hardie, kurs buvo perrinktas (antrą kart) į pirmsėdžius Darbo Partijos parlamente, buvo ėjauriai užpultas Cambridge universiteto studentų, kuomet jis ėjo sakyti prakalbą. Demonstratoriai nesužeidė Hardie, bet mėtė apelsinai ir tamėtėms ir kitokioms šiukšlėms. Raskui išdaužė langus, išvertė duris ir daugiau panašių riaušių pridirbo, pritinkančių tik tamsiausiems fanatikams, o ne studentams. Mat tie studentai kapitalistų vaikai Hardie nuo socialistų studentų, socialistų ir visokių darbininkų organizacijų gavo daug užuojautos laiškų ir telegramų.

New York „Times“ neseniai rašė apie Gorkio socializma, sulygindamas su Amerikos socialistais. Ten buvo pasakyta, kad Gorkij yra greičiau toks socialistas, kaip pirmieji krikščionys, kad notis

patobulinti žmoniją per apšvietą ir išauklėjimą; jo socializmas tai nėra politiškos ekonomijos mokslas ir jis pats nėra marksinis socialistas, kaip Amerikos ir kitų šalių socialistai.

Tą nuomonę „Times'e“ sukritikavo Morris Hillquit, parodydams faktais, kad Gorkij stovi ant revoliucijinio (arba Markso) socializmo pamato, pamato grynai darbinikiško. Tarp ko kito priveda, kaip Gorkij atsakė Prancuzijos ministereiui (neva) socialistui Viviani, kurs Gorkij buvo sveikinęs išreikšdamas jam ypatingą meilę. „Man, socialistui — rašė atvirai Gorkij, — jusų buržuaziška meilė yra įžeidimu“. (Gorkij už tai teip atsakė tam Prancuzų valdžios sąnariui, kad ta valdžia su kapitalistais skolina pinigus Maskolijos valdžiai, kuri smaugia žmones, už kuriuos Gorkij kuvoją).

Višpataujančio Peterburge skurdo didumą geriausiai parodo užstatomosios paskolės įstaigos (lombardai). 1906 m. Peterbuge tos įstaigos išskolino 4½ milijono rublių; už tai buvo užstatyta 90,000 daiktų daugiau, ne kaip 1905 m. Užstatomi daiktai buvo daugiausiai samavorai ir visoki prasti drabužiai, kas parodo, kad ta paskole naudojami vien vargingoji visuomenės klasa.

Juokingas kartais buva despotiškos valdžios tiesų aiškinimas. Prusų Lenkijoj už nepaklusnumą vaiko, veičiamo vokiškai mokintis tikėjimo, mokytojas nuplėšė jam ausį. Tėvas Jurdečko padavė mokytoją teismui. Prokuratorius Arnd Jurdečkui atsiuntė atsakymą, kur išaiškina, dėl ko jis tą bylą panaikinas. Įstatymai mat leidžia mokinius bausti, o nors ausį nuplėšt nevalia, tai viešok čia ir pati... ausis buvo

kalta: mat, anot prokuratoriaus, buvo prilipę prie jos daug nešvarumų, o gal ir dėl senesnės kokios odinės ligos buvo ji (ausis) teip trapi(!), kad dėl menko tystelėlimo nutruko. „Tų aplinkibių apkaltinamasis negalėjo permatyti“.

Kad koks satyrikas šiteip nuduotų įstatymdavių nuomonę, tai kitas da pasipiktintų, sakytų, kad tai per daug išjuokia, pastato į kvailio vietą.

Prancuzijoj susekta didelė vagystė, atsitikus, ant laivo „La Provance“. Pavogta maišai su registruotais laiškais, siųstais iš Amerikos, kuriuose buvo išviso ar 400 tukst. dol. pinigais ir šiaip įkainotoms popieroms. Vienas tų vagių, vardu Butloss, jau suimtas. — Mena, kad tai darbas tarptautinės vagių sąjungos.

Ispanijos karalienės laukiamas gimdymas nemažai interesuoja visą pasaulę, — teip tankiai apie tai laikraščiai rašo. Dabar praneša, kad popiežius Pijus X apsiėmęs buti podžiu. Beto da paketinges nusiųsti karalienei auksinę rozę dėl pagimdyto pirmojo kudikio (ar kudikių, nes spėja, kad bus dvynukai, iškiltų bausis įpėdininkystės klausimas).

Tulone, Prancuzijoj, eksplodavus laivui „Jena“ žuvo netoli pusantro šimto žmonių. Eksplozija, kaip tyrinėjimas parodo, buk atsitikus iš amunicijos sugedimo ir šilumos pakilimo amunicijos (parako ir tt.) sandėlyj. Vis netvarkos pasekmės!

Garsingojo visasvietinio revoliucionieriaus, Italijos liuosių karžygio Garibaldi'o gimtųjų 100-metinės bus Parvyžiuj apvaikščiotos liepos mėnesyj. Tą apvaikščiojimą rengia visa prancuzų tauta per savo atstovus ir valdžią.

Lenkų „susitaikėlių“ (caro valdžios draugų) laikraštis „Kraj“, ėjęs daugel metų Peterburge su valdžios pašelpa, perstojo ėjęs dėl stoko skaitytojų. Revoliucijos judėjimas mat padarė naujasnes mintis ir tokių atgaleiviškų laikraščių skaitytojų, kad jiems jau netiko tas laikraštis. Jis labiausiai platinos tarp aristokratų, didelių dvarponių ir augštesnės dvasiškijos. Lietuvius jis nėra užkabinėdavo.

Apgarsinimas.

Kaip buvo garsinta, kad bus laimėjimas dešimties dolerių leidžiamas T. M. D. knopos Wanamie, Pa., kur pelnas bus apverstas ant įsteigimo skaitinyčios. Taigi garbūs draugai nepalaikykite už blogą, kadangi laimėjimas yra nukeltas nuo 1 d. balandžio ant 4-tos liepos.

Prez. P. Sarpalius.

Prakalbos atsibus Pittstone, Pa., 5-tą d. balandžio, ant salės „Harmory Hall“ ant 7:30 valandą vakare. Širdingai užkviečiam lietuvius ir lietuvaiteles pributi. *Komitetas.*

Pajieszkojimai.

Reikalingas kriaučius tuojaus. Geram kriaučiuui darbas ant visados. Atsišaukite ant adreso:

Jurgis Stepanavyčia,
203 E. Main str.,
Plymouth, Pa.

Pajieskau savo brolio, Antano Szlam, kurs gyvena Chicago, Ill. Aš atvažiavęs neseniai iš Lietuvos ir turiu prie jo reikalą. Jis pats, ar kas kitas suteikite man žinę ant adreso:

Jonas Szlamas,
69 Slocum str.,
Edwardsville, Pa.

Pajieskau savo dėdės Juozo Lekecko, gyvena Shenandoah, Pa. Meldžiu atsišaukti ant adreso: K. Lekeckas,
258 Main str.,
Bellshill, Scotland.

Žmogus.

J. Akuratero apysaka.

Iš latviškos vertė J. Baniulis.

Lyg tamsus, šaltas šešėlis perlėkė per jo dvasią ir atnešė sunkias mintis. Jo veidas dabuvo giedras nuo linksmų atsiminimų, jo ašyse duzgė savotiška, neapsakoma harmonija perleistų puotų, jautrusis trenksmas ir širdis dąšilo nuo viso to, kas jį buvo apglėbęs, lyg mylimas draugas. Bet dabar jis jautė, kad artinas jam tas pats baisusis klausimas, kuris visada kankino jo dvasią.

Tas klausimas nepaisė ant smagumų ir juokų, kurie skambėjo it pavasaris ir nenorėjo paliaut skambėję.

Tiktai da neseniai jį glaudė draugų rankos, su juo kalbėjo aiškia, jam suprantama kalba, ir jo dvasios stygas skambino it ranka garsaus muziko, kuris užvis geriausiai jas suprantą ir pažįta, ir jam buvo teip smagu ir gerai, jog visas gyvenimas jam išrodė, lyg kvėpiantis žiedas ir jis jį bučiavo, apsvaigdamas nuo džiaugsmo ir pilnumo spėkos ir jautė viską prie savęs teip arti, tarsi visu—ankščiausias sapnas būtų persimainęs į tiesą...

Tai buvo akies mirksniai, nuo kurių gali apsvaigti, kaip nuo vyno. Ir jie ką-tik, ką-tik buvo čia, bet ir per juos perlėkė, lyg tamsus, šaltas debesėlis—abejojimas.

Tai buvo žinomas abejojimas, atžinai priklausas jo gyvenimui...

Jis gulėjo savo paprastoje lovoje nenusi-rengęs, užmerkęs akis. Apie jį buvo tamsi vieta, pilna liudno tykumo ir jam išrodė, jog šitas tykumas slekia prie jo vis artyn ir artyn ir apsiaubia jį, ir smaugia nematomom rankom, vis stipriau ir sunkiau, teip, jog jam užsitraukė kvapas, ir jis norėjo pakilti ir bėgti bile kur, bet sąnariai nekrutėjo.

Ak, kad nors vienas—vienintelis iš viso linksmųjų burio tą žinotų, kad nors jį turėtų maziausią supratimą apie tąją snaudančią galybę!

Jis praplėtė akis. Prieš jį riogsojo du langai tamsoje, bet vis-gi per juos buvo matoma naktis—tyki, glamonėjanti ir nieko nepaisanti naktis,—ir jis panorėjo būti arčiau nakties.

Pakilęs, jis suvodė stiprią rožių kvapą: pusiau apvytęs žiedas buvo prie jo švarko ir jis atsiminė, jog kokia mergina juokdamos tajį jam prisegė, atsiminė kaip jie kalbėjo apie laisvą gyvenimą ir akise jų mirgėjo, lyg viskas jau būtų atsiekta. Kokia baisi iliuzija ir monai!

Jis ištraukė ziedą, nusviedė ant grindų ir sutrempe.

Tai yra melai, jis mąstė, ir viską tą reikia išnaikinti.

Nieko daugiau nereikia, kaip tiktai spėkų!...

Spėkų!

Jis palengva perėjo per kambarį ir užsigulė ant praverto lango. Buvo smagi vasaros naktis. Bet tamsūs šešėliai pšautė jo dvasią ir neramumas graužė krutinę teip, jog jis norėjo rėkti ir siusti, kad išsiliuosuotų iš viso to, kaip iš šaltų geležinių retėzių, kurie vis stipriau ir stipriau veržė jo kūną ir dvasią.

Jis žiūrėjo į retąsias žvaigždes, į pilkąją šviesą, tarsi norėdamas permatyt ir persitikrint, ar nėra ten kas prisako.

Ir tad užsikėsė ant jo vienas klausimas: kas bus toliau? Jis vėl buvo numetęs savo gyvenimą, lyg purviną skudurą, ir vėl turėjo pradėti iš galo. Jis dabar žvelgė su abejone ant visko busimo su šaltu neužsitikėjimu. Ar galima ką surasti, kas būtų žmogaus spėkų paguodojama? Galima, bet ar galima pasiekti tai? Ar gi nešipainios vėl kasdieniniai pančiai apie jo koją ir ar nereiks jam vėl griuti ant žemės ir su baurumu pažvelgti ant nelaisvos apielinkės ir pačiam ant savęs?... Ir vėl pakilti, it audrai, ir vėl nusilpti...

Nuo to laiko, kada jis pradėjo pažinti gyvenimą, jis tris kartus buvo pradėjęs žengti keliu,—nieko nepaisydamas,—nauju, liuosu keliu, ir tris kartus turėjo sustoti ir pažvelgti į kitą šalį, kur apyregė platesnė ir saulė šiltesnė.

Tokiose abejonių valandose, lyg draskantis, juodas vanagas, pasiutimas smaugė jo dvasią. Nors ir buvo jame spėkų bedugnė, bet nedavė joms išeišos.

Jos brendo ir augo jo dvasioje, bet jos buvo lyg kapinyne. Ir dėl tokio spėkų apyvavimo jo dvasia verkė....

Tykumas, kuris pripildė visą pasaulės plotą ir kalbėjo visiems suprantama kalba, prisi-glaudė ir prie Andriejaus dvasios. Ir jis, neri-masties kankinamas, pasidavė jo galybei. Viskas gulėjo, visa pasaulė buvo lyg lavonas; žmonės, išgėrę džiaugsmo taurę ir nuo to ragavimo nuvargę, teip-gi gulėjo, ir Andriejui išrodė, tarsi jo genijus jam kalba:

„Tu tiktai gyvenk; gyvenk, kaip tau patinka ir nesiduok save surišti... Eik ir imk šitą platybę ir grožę, viskas priklauso tau ir nieks neturi tiesos tau ką nors užginti. Pakelk galvą augštyr pažvelk į žvaigždes, į begalinę erdmę... Yra spėka stipresnė už tave, bet tu juokiesi iš jos—tu esi pasaulės valdovas! Ir kada tave pagaliaus sudraskys kraujagodis va-

Duszios sunkumas.

Massachusetts peaki daktarai (Bostone) užsimanė patirti kiek žmogaus dušia sveria. Na, ir pasvėrė. Ir kiek, mislinate, svarų sveria dušia? Visai mažai: tik netoli vienos uncijos ir nemažiau kaip pusę,—t. y. tiek, kiek sveria paprastas neperstoras laiškas, ką siunčiate į tėvynę ar kitur kur.

Kaip tie daktarai pasvėrė dušią? Štai kaip: pritaisė ligonbutyje lovą ant labai jautrios svarstyklės, ir žiurdavo kiek sveria mirštantis žmogus, o kiek numiręs. Teip darė per šešerius metus su daugybe ligonių, kurie tam ligonbutyje mirė. Ir visados pastebėdavę, kad žmogui numirus svarstyklių liežuvelis nupuola žemyn kokią pusę arba vieną unciją (ounce). Iš to sprendžia tie mokslinčiai, kad dušia sveriant apie 1 unciją. Tą jie neseniai ir apskelbė.

Beto tie daktarai pastebėjo, kad tinginio arba vangaus ir negreito žmogaus dušia labai tingiai išėina iš kuno, kaip ir manydama, ar eit, ar pasilikt. Mat tokiems žmonėms numirus, svarstyklių liežuvelis tik į kelias minutes nupuldavęs pusę ar vieną unciją žemyn.

Tai-gi dušia, sulyg šitų eksperimentų (bandymų), turi but iš medegos, o ne teip, kaip iš senovės tvirtinama, kad dušia arba dvasia tai ne medegiškas dalykas. O kad dušia yra medega, tai ji, išėjus iš kuno, turi čia—jau ant žemės gyvent, o ne lekt kur į nežinomą begalinę visatos erdmę.

Šitų daktarų tyrinėjimas ir išvedimas sumanus, bet tuo jie nepakakįs, turbut nė tikybos galvočių—teologų, nė „bedievių”—mokslinčių.

Tačiaus kunigai džiaugiasi bent tiek, kad... vis-gi atrado dušią, nors priešinasi, kad ji kiek nors svėrtų.

Bet tegul tyrinėja, tegul bando—toks uždavinys moks-

lo; o kad ir jis padaro klaidą, dėl kurios tik juokai ima žmonija, tai juk žinoma, kad visokia nauja negirdėta nuomonė išsyk pasirodo keista, o paskui esti pripažįstama už teisingą.

Nauji rasztai.

Ežis. Pašaipos, pajuokos ir pakalbos laiškėlis. Skirdamas visiems Lietuvos žmonėms, išleido Dagis-Nemelagis. Laida 1-ma. Sausis, 1907 m. Pusk. 8. Vilnius. Sirkinio spaustuvė.

Davatkos Liežuvis. Sutaisė Davatkų Kančius. Lapelis išleistas Lietuvoj. Kaina 1 ka. peika.

Naujas paveikslas.

Prie liuosybės. Išleido „Lietuviška Dailos Draugija“. Adresas: Lithuanian Art Association, Box 133. Shenandoah, Pa. Kaina. \$1,00.

Paveikslas, tēpliotas F. Bagdono, parodo atsitikimą iš Lietuvos revoliucijos: bažnytkiemis, valsčiaus raštinė, mokykla, iš kur meta laukan rusiškas knygas, carų paveikslus.

Spalvos nėra geriausios, bet ne neperblogos. Tik figuroms truksta gyvumo, ypač, jose nematyt revoliucijinio užsidegimo. Vyrai, priverčiantieji vaitą mindžioti kokį paveikslą, per daug susigrupavę ir susipyriavę, pats vaitas gerai stovi, atsidavęs ant visko. Toliaus yra nenuoseklumas perspektyvoj: už vėliavnešės mažiausiai tris žinginius stovi moteriška figura, kurios galva šiapus vėliavos. Ar šiaip žiuri, ar teip, vis negali išteisinti.

Abelnai paveikslas išrodo diletantiškas. Mūsų daila o ypač maliorystė da tik vystosi, dėlto linkime geroskloties mūsų artistams. Šitas paveikslas nemažas, ir kiekvienoj lietuviškoj grinėjoj galės papuošti gallingą sieną.

nagas, tu busi miręs kaip valdovas, tu busi gyvenęs kaip žmogus, o ne kaip prisakymuose užslėgtas besanžinis sutvėrimas. Tu gyvenk! Pabusk! Tu eini į kovą! Į kovą prieš žmonių skriaudą ir žeidimą!”...

Nakties oras, tarsi šviežia kvapnis, tirpo ir pludo aplink jį ir jis jautėsi pergyvenęs tas retąsias akymirkas, kada žmogus semia gardumynus iš savo dvasios gilumų ir kada jam yra meilūs skausmai ir kančios. Per miestą kas-žin kas dundėjo, suskambėjo švilpimai, ir da kas-žin kas paprastesnis... Ten apačioj buvo tas gyvenimas, iš kurio daugiau kartų jis buvo bandęs ištraukti, bet kuris iš-naujo jį traukė į savo miglas, teip, jog jis ir kvapo negalėjo atgauti. Bet dabar tas gyvenimas jam išrodė menkas ir nereikalingas; jautėsi atsitolinęs nuo jo ir nemanė apie jį, nemanė jog vėl reiks prie jo sugrįžti. Per langą lindo savotiškas šviežumas ir tamsa ir Andriejus jautė, jog spekos jo auga ir nusiminimas užmiegti ir žuva, lyg piktas sapnas.

Teip jis buvo gyvenęs ir teip da jis gyvęs, kaip iki šiol: reikia gyvenimas atnaujinti. Kada jis turėjo aštuonioliką metų ir stojo į gyvenimą, apie jį rūpinosi senesni žmonės, ir kad jis tykiai ir ramiai galėtų pereiti per šitą pasaulę, lygiai kaip kiti, kurie lyg šešėliai dingsta už kapinių vartų, jį pakėlė į vyresnius, ir jis gyveno...

Kada ketverius metus po to jis galėjo sugriebti tą, kurią žmonės vadina „laimė“, jis, tarsi pabudęs arelis, išlėkė iš to gyvenimo: ten nebuvo išeigos, ten reikia suputi. Jis jieskojo naujo kelio, bet ir naujas kelias nuvedė jį į balą, kur maitinosi tiek daug laimingų žmonių. Bet kaip jam biauėjosi šita laimė! Ir vėl jis ejo kitur ir vėl buvo tas pats... Ir dabar jis stovėjo ir vėl ilgėjosi dėl tiesaus, skambančio gyvenimo, kaip elgėta dėl mirgančių šventadienių drapanų. Ir daugumas teip mąstė, kaip ir jis, bet jie mokėjo prilgti. Iki šiai dienai jis buvo darbobendriu geriausio laikraščio... visą pusmetį. Bet kada jis malonėjo rašyti tą, kas buvo žmoniška, kas buvo gera ir aišku, tada redaktorius jam pasergėjo:

— Tamista, ponas Bergai, galėtum rašyti savo rašinius truputį vidutiniškiau, nes kitaip mes turėsime daug nukęst... Mes nenorime draugijai rašyti moralų...

— Mes norime prilgti visiems melams ir veidmainybei,—pridejo Bergas.

— Tamista esi be proto,—buvo atsakymas.

Į keletą dienų po to jis išėjo, dėlto, jog nenorėjo aukauti savo išgalės ir persitikrinimo pagal kito norą...

Kokį garbingą gyvenimą jis galėjo vesti

tarpe tų visų žmonių, jeigu tiktai jis būtų prilgęs, jeigu tiktai būtų guodojęs ir gerbęs juos ir jų purviną gyvenimą. Ir redaktorius gi ne geru noru skyrėsi su juo; jis pakėlė jam algą ir nurodė ant jo buvio ir savo buvio. Bet jis išėjo kaip jau visada buvo daręs. Dabar, kur jam gyvenimas buvo pačiam sriaunume, jis matė, kad šitas gyvenimas esti platus ir lyg nepermatomas azeras, pilnas abejonės ir juodo, purvino vandens ir tas apsupa jį ir visus žmones, ir nematyti kranto; jie visi čia gyvena, juda ir kripžda, lyg sraigės, ir per juos slenka dienos, tarsi palši debesiai, ir teip per amžius... Yra tarpe jų ir toki, kurie nori ir stengiasi išsiliuosuoti iš to nešvaraus ir pilno klastų ir vargų azero, bet tuos laiko nepilnapročiais ir jie neilgai trukus nyksta, išėmus stipriuosius...

Gyvena tie, kurie moka bei nori prilgti... Teip gi ir jam: reikėjo tiktai eiti atgal ir sakyti: aš sutinku, pasiduodu—ir būtų darbas ir garbė ir berupestinis gyvenimas. Ir teip buvo keletą metų atgal: reikėjo eiti pas peržiūrėtoją, kada jis jį atleido nuo vietos, ir sakyti: aš sutinku—ir da šisndien jis būtų ten bebuvęs.

Bet tegu ir lėkė per jį tokios mintis, lyg juodas draskantis vanagas, tačiau jam buvo teip gerai, nors ir liudna. Da buvo žmonių, kurie jį suprato, ir jeigu ne, tai jis pasilikty sau vienas, teip, kaip ir dabar, kada jis vienas žiūrėjo per langą vasaros naktįje ir jautė gyvenimą tokį platų, pilną spēkos ir neramų, krutantį lyg jurę. Reikia tik būti stipriam... Ir da daug jis turėję spēkos...

Jis žiūrėjo į tamsią naktį ir ryžosi visai apie nieką nemąstyti. Kad ir vėsumas ir tykumas buvo apsukui, jo galva šilo ir tvinkėjo, it gruzdanti anglis ten būtų įmesta. Spėkos turėjo daugybę, tačiau jam išrodė, lyg kokia neišmatuojama platybė, lyg kapinynas tuo jį apsiaubs ir dings jo didis, platus gyvenimas ir pasiryžimas.

Tik vėlybą naktį nuovargis jį apglėbė ir jis primigo...

Pabudęs jis pamatė kambarį pilną baltos, žydrios saulės šviesos ir sodą žaliuojantį priešais langą, ir jis atsigaivino. Pabudęs miestas dundėjo ir barškėjo, tarsi užsriubuota mašina; visur užė ir virė gyvybė ir spēka.

Andriejus nieko nebeatjautė, kas vakar kankino jį. Jam išrodė viskas teip šviesiu, smagiu ir linksmu! Širdis jo tvakėjo, lyg apimta didžiausio džiaugsmo. Kas buvo visi tie atsitikimai, tie žmonės, su kuriais jis susitikdavo? — per amžius bus pilna tokių pasaulė,

(Toliaus bus.)

Apsisaugokite mainu darbininkai.

Jei norit, kad patektumėt į tokį padėjimą, kaip West Virginijoje.

Iš visų šios šalies dalių, kad esti metiniai darbo organizacijų mitingai, ateina raportai apie puikias pasekmes, kur darbininkai štikimai laikosi prie unijos, prie kurios jie prieguli, ir kur jie klauso savo viršininkų ir neatsimeta nuo unijos. Iš to turėtų imti pamokinimą tie mainieriai, ir tokių yra daugelis, kurie dėlto, jog dirba po 2-3 metų kontraktu, kurį jų unijos galybė jiems išgavo nuo operatorių, tiki, jog jie gali nepaisyti apie uniją, apleisti ją ir susičėdyti kelis dolerius, kuriuos jie būtų turėję įmokėti į uniją.

Niekados šios šalies anglia kasyklų darbininkai neturėjo pagabesnės valandos apsvarytį, ką unija yra padarius, nes dabar yra ramu visuose mainų distrikčiuose ir daugelis dirba po kontraktu ant 2-3 metų. Biznišku kontraktu su operatoriais, po tokiu kontraktu, kokio jie vieni niekad nebutų galėję įgyt be unijos pagalbos, ir kuris geriau juos sutaikė su operatoriais, negu jie pirmiau buvo.

Mūs viengenciai, kurie dirba kietosios anglies kasyklose, turi suprasti iš metinio raporto J. Mitchellio dabartiniam metiniam susirinkime Indianopolilyje, kad daugelis mainierių tame distrikte neišpildo unijos reikalavimų. Kiekvienam distrikte skaitlius sąnarių galėtų susimazino, vietoj ką turėjo pasidaugint.

Labai pertikrinantis apie unijos galybę atsitikimas buvo Harisburge, kur 18 tikrų mainų darbininkų priėmė prisiega kaipo legislatoriai, sąnariai ir rėdnės, išleidžiančios šiai valstijai tiesas.

Kada jie pastėjo kanidatais, mainieriai priėmė juos ir jie

tapo išrinkti. Dabar jie budami legislatoroje, galės prigelti mainierius, pasistengdami išleisti tiesas mainieriams naudingas.

Suvienytų Amerikos mainierių urėdninkai, kurie per pasakutines keles savaites laikė mass-mitingsus po kietasias anglis, stengdamieri mainierius pertikrinti apie reikalą jų prigulėjimo prie unijos, turėjo gerą pasisekimą; viename tik-tai distrikte laike dviejų savaičių jiems pasisekė prirašyti prie unijos 5,000 maimierių. Didelė dalis to skaitliaus yra mūsų žmonės, o nors mums linksma, kad jie dabar yra un-sąnariais, tačiau reikia gailėtis, kad emė tiek laiko ir buvo reikalinga organizatoriams sušaukti juos į kruvą ir aiškinti apie reikalingumą prigulėjimo prie unijos.

Imigracijos komisorių raportai rodo, kad vis daugiau ir daugiau mūs viengencijų ateina į šią šalį kožnus metus ir panašūs raportai yra iš mainų distrikčių, kad vis daugiau mūs vientaučių gauna darbą mainose su kiekvienais metais. Tie vyrų ateina į šią šalį jieskodami geresnių uzdarbių, ne kaip jie turėdavo savo gimtiniam krašte ir pasigaminti vagadlyvesnius namus, ne kaip jie turėjo ten, iš kur atėjo ir tuo pačiu tarpu pasirupinti apie ateitę savo ir vaikų, daug geresnę ir šviesesnę, ne kaip jie turėtų, jei jie pastliktų ten kur jie gimė.

Kietųjų anglių kasyklų darbininkai dabar turi progą prisirašyti prie unijos, kokios da niekad neturėjo. Proga palausyt patarimo viršininkų. Viršininkai tuluose distriktnose šaukia viešus susirinkimus ir aiškina žmonėms, kaip reikalinga turēt stiprią uniją, paplatingint ją teip, kad iš mokesčių susidėtų streika fondas ir visokiam atsitikimui, kad savininkai turėtų ją pripažint ir taikintis su darbininkais.

Didelis Balius!

Hazleton, Pa. 45 kuopa S. L. A. ir nauja dr-tė Liuosybė pirmą kartą kele balių 3-čią dieną Velykų 2 d. balandžio, salėj Maennerchor kur dainuos lietuviškas horas ir grajjs lietuviški muzikantai. Visus vietinius lietuvius ir aplinkių, maloniai užprašom atsilankyti ant šio balius kur išgirs dainių tautiškų ir darbininkiškų lietuviškų dainų. Balius prasidės nuo 7 val. vakare. Įžanga vyrams 25c. moterims ir merginoms dykai.

Užprašo kuopos ir dr-tės
Komitetas.

Balius ir Teatras!

Parengtas dr-tės Šviesos ir Mokslo, atsibus 1-mą d. velykų, 31 d. kovo, 1907 m., sve-tainėj Schmidto, 103 Grand st. Brooklyn. Prasidės 3 val. po pietų. Bus atloštas juokingas paveikslėlis iš 8-jų veiksmių „Velnias Spąstuose“. Ant pabaigos bus vėl šokiai ir trauksis iki 1 val. ryto. Įžanga su padėjimu drapanų pirmose eilėse 50 c., antrose 35 c., trečio-se 25 c. Pelnas eis ant padidinimo knygyno Dr-tės Šviesos ir Mokslo. Širdingai visus užprašom
Komitetas.

Balius! D-tė D. L. K. Vituto parengia 1-mą didelį balių ant 1-os d. balandžio (ant-rą dieną velykų), ant Lenkiškų Sakalų salės po N 921 Tolbot Ave. Braddock, Pa. Širdingai užprašom lietuvius ir lietuvi-tes atsilankyti ant to balius.
Komitetas.

Ant pardavimo.

Farmą parduoda su gera žeme, nauja stuba ir kluonas su tvartu.

Ant pardavimo namai geroj vietoj ant gyvenimo, dėl dviejų šeimynų ir vienos.

Ant pardavimo lotai Hildalę, naujos mainos ir geri darbai. Dasizinokit „Vien. Liet.“ Redakcijoj.

\$5.00 Nagrados.

Pajieškau savo vyrą Juozapą Užubalį, Kauno Rėdybos, Vabalninkų parapijos, didelio ūgio 18 metų išgyveno Boston, Mass. Dirbo visados kriaucių šapose. Praeitą vasarą gavo sumišimą proto, ir tapo išleistas iš Bostono į Lietuvą Septemberio mėnesį, ant Curnard Line, išvažiavęs per vandenį, pasiliko Anglijoje, atsiskakė toliaus važiuoti, kas jį kur užtėmīs ar kvailių namuos teiksīs duoti žinią ant adreso:

Antanina Užubalienė
138 Lawell, str.

Lawrence, Mass.
U. S. A.

Ne žveriškumu.

Draugija, apginanti ir norinti panaikinti žveriškumus, daromus gyvuliams, persekioja kiekvieną ypatą už žveriškumą, brutališkumą. Taigi, gyvullai gerai apsaugoti. Vienok, jeigu žmogus, ar per nežinę ar apsilėidimą, neturi pasigailėjimo su savo paties organizmu, ypač su savo skilviu, tai nubaudimui tokio, žmogaus nesiranda. Skilvis, negalėdamas atlaikyti darbą, kurį jam žveriškai užkrauna, ant galo suserga. Mūs rodo yra, vartok Trinerio Amerikoniškąjį Eliksyrą Karčiojo Vyno teip greit kada pajausi pirmutinius symptomus skilvio nesveikumo, kada pajausi, kad skilvis atsisiko priimti valgį, arba kada organizmas pasirodo nusilpusiu. Šitas vaistas greitai atitaisys skilvį, padarys jį sveiku, priduos organizmui pajiegy. Netekimas apetito, nuvargimas, širdies gėlimas, tinginumas žarnų, gelsva ar neskaisti išveizda, nerviškumas ir abelnas neskeikumas visada reikalauja vartojimo Trinerio Amerikoniškojo Eliksyro Karčiojo Vyno. Kiekvienos šeimynos sąnarys gali jį vartoti. Su lyg valdžios reikalavimu parduoti vien grynus vaistus, tapo išduotas prisiektas paliudyjimas, kad vaistas sutaisytas iš grynų vaistų, be nuodu; prisiektos nr. 346.

Gaunamas vizose aptiekose, arba pas patį fabrikantą - Juozapą Trinerį 799 So. Ashland ave., Chciago, Ill

In 7 dienas per marias

Parduodu Latvokortes, alunciu pialgus ir daviernastes į visas duls svieto.

Parduodu Latkrodėlius, lencingėlius, Ziedus, mašinėlias gromatoma druknot \$4 iki \$100

G. J. JESZMANT,
171 N. Main st. PITTSTON, PA.